

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1To/87/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321010939
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kišacová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4321010939.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kišacovej, PhD. a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Štefana Hrvolu, v trestnej veci proti obžalovanému W. X. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., o odvolaniach prokurátorky Okresnej prokuratúry Levice a obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 08.11.2021 sp. zn. 4T/138/2021, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 18.01.2022 takto

r o z h o d o l :

I.
Podľa § 321 odsek 1 písmeno b), písmeno d), odsek 2 Trestného poriadku, z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku obžalovanému

W. X., narodenému XX.XX.XXXX v R.,
trvale bytom F. W. XX,
bez prihlásenia S. C. XXX,
toho času od 27.03.2021 vo výkone väzby
v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon
trestu odňatia slobody Nitra

u k l a d á

podľa § 208 odsek 3 Trestného zákona, postupom podľa § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, pri zistení poľahčujúcich okolností podľa § 36 písmeno j), písmeno l) Trestného zákona a priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno h) Trestného zákona, § 41 odsek 1 Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (ôsmych) rokov.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

V ostatných častiach zostáva napadnutý rozsudok nezmenený.

II.
Podľa § 316 odsek 1 Trestného poriadku, odvolanie obžalovaného W. X., narodeného XX.XX.XXXX,

z a m i e t a ,

pretože bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Levice (ďalej len „súd I. stupňa“) horeuvedeným rozsudkom uznal obžalovaného W. X. vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby, približne od roku 2007 do roku 2009 na presne nezistenom mieste počas toho, kedy s bývalou družkou Z. K. ešte netvorili spoločnú domácnosť a následne v rokoch 2009 až 2021 počas spolužitia v spoločnej domácnosti v obci S. C. v rodinnom dome jeho rodičov, okres R., na presne nezistenom mieste vo M. K., okres M. K., na presne nezistenom mieste v M., okres R., v obci F. W. v rodinnom dome so súpisným číslom XX, okres M. K. a v obci S. C. v rodinnom dome so súpisným číslom XXX okres R., s výnimkou obdobia približne pol roka v roku 2016, kedy tvorili spoločnú domácnosť s rodičmi Z. K. a počas toho, kedy obžalovaný v roku 2019 odchádzal pracovať na dlhšie časové obdobie do Maďarskej republiky, spravidla pod vplyvom alkoholu v opakujúcich sa intervaloch - spravidla každý druhý až tretí deň svojej bývalej družke a matke spoločných maloletých detí Z. K. dával zauchá, udieral ju otvorenou dlaňou do tváre, strkal do nej, ťahal ju za vlasy, nadával jej, ponížoval ju, vyhrážal sa jej, že ju zabije a vezme jej spoločné deti, bránil jej kontaktovať sa s rodinou, raz za týždeň až každý druhý týždeň ju bil intenzívne päšťami po celom tele kopal do nej, zlomil jej nos, prsty na rukách, rebrá, lámal jej nechty, rozbil je sklenenú fľašu o jej hlavu, hádzal do nej rôzne predmety, po tom, čo sa rozhodla opustiť spoločnú domácnosť ju dobehol a zbil ju na ulici, pod hrozbami bitky ju nútil, aby spolu s ním požívala alkoholické nápoje, bránil jej spať a fyzicky ju pri tom napádal, v dôsledku čoho mala modriny po celom tele, opuchnutú tvár, obavy o svoj život a zdravie ako aj o život a zdravie svojich maloletých detí, trpela psychickou nepohodou, nespavosťou, únavou, nervozitou, výčitkami, pocitmi úzkosti zúfalstva, napätia, bezbrannosti, dňa 08.03.2021 jej pomliaždil prsty na ruke a hrudník, po čom vyhľadala lekársku pomoc, pričom jeho útoky vyvrcholili dňa 27.03.2021, kedy ju na dvore rodinného domu č. XXX v S. C. potom, čo požil alkoholický nápoj, ktorý musela pod hrozbami požiť aj ona, udieral otvorenou dlaňou a päšťami do tváre a rebier, následne ju odniesol do obývačky, kde ju opäť udieral a kopal do rôznych častí tela a vyhrážal sa jej, že ju zabije, pri čom sa bránila a svojim konaním jej spôsobil zlomeninu V.-VII. rebra ľavej strany hrudníka, ktorá si vyžiadala konzervatívnu liečbu sprevádzanú telesným šetrením, vylúčením ťažšej fyzickej námahy, športovania a sťažením vykonávania domácich prác v trvaní do 4 týždňov a zlomeninu prednej steny pravej čeľuste, ktorá si vyžiadala konzervatívnu liečbu sprevádzanú sťažením čistenia nosa fúkaním a sťažením nosenia ochrannej masky tváre v trvaní do 3 týždňov,

- od presne nezistenej doby v roku 2020 do XX.XX.XXXX v obci F. W. v rodinnom dome so súpisným číslom XX, okres M. K. a v obci S. C. v rodinnom dome so súpisným číslom XXX, okres R., pravidelne a spravidla v čase, kedy jeho bývalá družka a matka spoločných maloletých detí Z. K. nebola doma, kričal na svoju maloletú dcéru V.G., nar. XX.XX.XXXX, hovoril jej, že má držať hubu, nadával jej, strkal do nej, udieral ju po zadku a bil ju po tele, ťahal ju za vlasy takou intenzitou, že jej ich vytrhol, nútil ju prebaľovať najmladšiu sestru a keď to odmietla, kričal na ňu a zbil ju, uprednostňoval ju pred mladšou sestrou a dával jej to najavo, posielal ju do obchodu v čase, kedy vedel, že je zatvorený, na Nový rok 2021 ju aj so sestrami poslal vo večerných hodinách von, chytal ju za uši a dvíhal do vzduchu, opakovane bola svedkom toho, ako bil jej matku, počas čoho sa ju ona snažila brániť a privolávala pomoc starých rodičov, v dôsledku čoho plakala, na svojom tele mala modriny a podliatiny, prežívala obavy o svoj život a zdravie ako aj o život a zdravie svojej matky, pociťovala krivdu, trpela tým, že ju otec nemá rád a chcela, aby od neho odišli.

Za to mu uložil podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., so zistením poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j), l), n) Tr. zák., priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú mal. M. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. XXX, zastúpenú opatrovníkom Q.. W. M., V. XXXX, R., s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Uvedený rozsudok, ihneď po jeho vyhlásení, odvolaním proti výroku o treste, v neprospech obžalovaného, napadla prokurátorka Okresnej prokuratúry Levice (ďalej len prokurátorka).

V jeho písomných dôvodoch namietala aplikáciu poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. j), písm. n) Tr. zák. súdom I. stupňa. Uviedla, že obžalovaný sa pred spáchaním trestného činu dopustil 8-ich priestupkov, z toho 7-ich na úseku cestnej premávky, v jednom prípade na úseku ochrany verejného zdravia. Ich charakter nie je bez ďalšieho postačujúci pre prijatie záveru o vedenom riadnom živote obžalovaného, pretože išlo o jazdu pod vplyvom alkoholu a 2x o prekročenie maximálne povolenej rýchlosti, čo je obzvlášť závažné, kedy došlo k ohrozeniu účastníkov cestnej premávky, kde následky mohli byť oveľa závažnejšie.

Namietala, že zákon bližšie nešpecifikuje formu a mieru napomáhania páchatel'a pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom tak, aby mu bolo možné pri ukladaní trestu zohľadniť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. Súd I. stupňa vychádzal výlučne z toho, že obžalovaný sa k spáchaniu trestných činov priznal, úprimne ich oľutoval a nebolo potrebné vykonávať rozsiahle dokazovanie na hlavnom pojednávaní, vzhľadom na vyhlásenie, že je vinný. Uvedené nemá oporu v účele znenia tejto poľahčujúcej okolnosti, keď v opačnom prípade by s každým vyhlásením viny obžalovaného bolo možné spájať priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák., čím dochádza k porušeniu zásady ne bis in idem v prospech páchatel'a (§ 38 ods. 1 Tr. zák.). K použitiu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. by malo dochádzať, ak páchatel'a vyvinie osobitnú aktivitu smerujúcu k objasneniu ním spáchanej trestnej činnosti spravidla označením dôkazov, ktoré by orgány činné v trestnom konaní bez tejto aktivity páchatel'a nemali k dispozícii. Do pozornosti dala, že obžalovaný v danom prípade svoju vinu počas celého prípravného konania popieral a nevyvinul žiadnu aktivitu k objasneniu ním páchanej trestnej činnosti.

Ďalej poukázala na odôvodnenie napadnutého rozsudku vo vzťahu k aplikácii § 39 Tr. zák. a pripomenula, že v skutku, za ktorý bol obžalovaný uznaný vinným, je zohľadnené časové obdobie, v rámci ktorého k takémuto konaniu voči poškodeným nedochádzalo. Pokiaľ obžalovaný bol v spoločnej domácnosti fyzicky prítomný, jeho konanie bolo mimoriadne agresívne, stupňujúce sa, prejavujúce sa vo verbálnej i brachiálnej rovine. Poškodenú Z. K. i malol. V.G. opakovane bil, fackal, strkal, ťahal za vlasy, nadával im, ponižoval, vyhrážal sa im, čím im dlhodobo spôsobil fyzické i psychické príkorie. Súd I. stupňa pri ukladaní trestu zohľadnil, že obžalovaný páchal trestnú činnosť pod vplyvom alkoholu a v dôsledku partnerských nezhôd s poškodenou, ktorá požívala alkoholické nápoje s ním, aj v jeho neprítomnosti a zanedbávala starostlivosť o spoločné deti.

Tieto okolnosti pri trestných činoch domáceho násillia neodôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Požívanie alkoholu obžalovaným v prítomnosti blízkych osôb, pod vplyvom ktorého sa vystupňovala agresivita, nemôže byť ospravedlivením jeho konania, ale naopak, zvyšuje jeho nebezpečnosť. Obžalovaný pod vplyvom alkoholu strácal akékoľvek zábrany a je bezpredmetné, či ku konaniu dochádzalo v dôsledku partnerských nezhôd resp. čo bolo jeho primárnou príčinou a či táto súvisela s charakterom poškodenej ako zlej matky či alkoholičky, avšak poškodená bola nútená obžalovaným požívať alkoholické nápoje spolu s ním.

Podstatou trestnoprávnej represie domáceho násillia je ochrana poškodeného pred fyzickým a psychickým útokom spôsobujúcim im utrpenie, a to bez ohľadu na primárnu príčinu vystupňovaného násillia páchatel'a.

Pokiaľ súd I. stupňa hodnotil obžalovaného ako netrestaného, ktorý si finančné prostriedky zabezpečoval prácou, za tieto si zabezpečoval i alkoholické nápoje. Obe poškodené boli blízke osoby obžalovaného, na ňom finančne závislé, úzko citovo naviazané, jeho konanie dlhý čas trpeli. Pre obžalovaného predstavovali ľahký objekt svojej agresivity, z hľadiska veku, fyzickej sily či statusu podriadenosti. U poškodenej Z. K. k agresivite dochádzalo aj po tom, čo ju nútil spolu s ním požívať alkohol. Obe poškodené boli vystavované dlhodobo prežívaniu fyzického i psychického utrpenia, trpeli rôznymi formami psychickej nepohody a úzkosti. Súdom I. stupňa zohľadnené okolnosti na strane obžalovaného i na strane trestného činu svedčia v jeho neprospech a neodôvodňujú uloženie mu trestu odňatia slobody pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby 7 rokov.

Súdom I. stupňa uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov nezabezpečí ochranu spoločnosti, primárnej rodiny obžalovaného tým, že takýto trest mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti,

vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne odradí iných od páchania obdobných trestných činov. I keď ide o prvé odsúdenie za porušenie ustanovení Trestného zákona obžalovaným, toto vykazuje vysokú závažnosť a v krátkom čase (marec 2021) eskalovalo do intenzívneho fyzického násillia, ktoré sú i poškodenej Evy K. vyžiadalo opakovanú lekársku intervenciu. Napokon poukázala na hodnotenie obžalovaného z výkonu väzby, kde sa dopustil disciplinárneho previnenia formou sebapoškodenia, za čo mu bol uložený disciplinárny trest - pokarhanie. I keď obžalovaný svoje konanie oľutoval, jemu uložený trest odvolateľka nepovažovala za primeraný. Navrhla, aby odvolací súd podľa 321 ods. 1 písm. b), e), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok súdu I. stupňa v časti výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanému uložil podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., za použitia § 38 od. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody minimálne v trvaní 9 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák.

Po predložení veci odvolaciu súdu podal dňa 14.01.2022 odvolanie proti napadnutému rozsudku, výroku o vine, obžalovaný W. X. (ďalej len „obžalovaný“).

V jeho dôvodoch uviedol, že má nové dôkazy - svedkov, že taký trestný čin nespáchal, ako je uvedené v spisoch pani prokurátorky. Žiadal odvolací súd, aby zamietol odvolanie prokurátorky, vrátil vec na súd I. stupňa z dôvodov nového dokazovania a svedkov, pretože sú tam vedené obvinenia, ktoré sa nezakladajú na pravde. Preto podáva voči rozsudku odvolanie. Napokon oznámil, že sa chce zúčastniť verejného zasadnutia a žiadal o ustanovenie obhajcu.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu prokurátorka Krajskej prokuratúry v Nitre zotrvala na podanom odvolaní. Dodala, že trest uložený obžalovanému je neprimerane mierny, pretože sa súd I. stupňa pri jeho ukladaní nevysporiadal so všetkými okolnosťami prípadu, a to najmä vo vzťahu ku konaniu k maloletej dcére a závažnosti tohto konania, pričom svoju pozornosť jednostranne zamerala len vo vzťahu ku konaniu voči jeho družke, kde zistil aj okolnosti akéhosi spoluzavinenia v tomto konaní zo strany poškodenej. S týmito závermi súdu nemožno súhlasiť.

Navrhla, na podklade odvolania prokurátorky okresnej prokuratúry, zrušiť napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b), e), ods. 2 Tr. por. vo výroku o uloženom treste a následne po úprave poľahčujúcich okolností, za priznania iba poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák., postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. navrhujem, aby odvolací súd sám rozhodol tak, že uloží obžalovanému trest odňatia slobody bez použitia zmierňovacieho ustanovenia § 39 Tr. zák. a na výkon tohto trestu tohto zaradí do ústavu s minimálnym stupňom strázenia. Pokiaľ ide o odvolanie obžalovaného - tento sa vzdal práva na podanie odvolania priamo na hlavnom pojednávaní po vyhlásení rozsudku, preto jeho odvolanie považovala za podané osobou, ktorá sa svojho práva vzdala podľa § 316 Tr. por.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že súd I. stupňa pri určení výmery trestu bral do úvahy spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce aj poľahčujúce okolnosti páchatel'a i jeho pomery a možnosť nápravy. Dôvody uvedené v odvolaní prokurátorky sa nezakladajú na pravde. Skutok opísaný v obžalobe sa nestal tak, čo by odôvodňovalo jeho iné posudzovanie. Isté okolnosti sa nezakladajú na pravde. Výrok skutku je právoplatný následkom vyhlásenia obžalovaného, súdom I. stupňa vymeraný trest je v plnom rozsahu postačujúci na nápravu obžalovaného. Odvolanie prokurátorky považoval za nedôvodné, preto ho navrhol zamietnuť.

K odvolaniu obžalovaného sa nevyjadril, nakoľko tento akceptoval poučenia po vyhlásení rozhodnutia na hlavnom pojednávaní. Navrhol však prihliadať na jeho vyhlásenie učené pred súdom I. stupňa.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrval na podanom odvolaní. Doplnil, že si je vedomý, že mu bola doručená obžaloba, bol poučený súdom pred prijatím vyhlásenia o vine i následkoch vyhlásenia. Na pojednávaní bol prítomný i obhajca. Urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutkov. Je však prvotrestaný, bol aj na psychiatrii, v zlom duševnom rozpoložení, tak urobil dané vyhlásenie. Neuvedomil si dôsledky svojho vyhlásenia, i keď na pojednávaní bolo povedané, že vyhlásením priznáva celý skutok.

Navrhol zamietnuť odvolanie prokurátorky a vec vrátiť „naspäť na okres“.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por., odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré

v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 257 ods. 1 Tr. por., po prednesení obžaloby predseda senátu poučí obžalovaného o jeho práve urobiť niektoré z vyhlásení, že

- a) je nevinný,
- b) je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe,
- c) nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe.

Podľa § 257 ods. 2 Tr. por., predseda senátu súčasne obžalovaného poučí o následkoch vyhlásenia podľa odseku 1 písm. b) alebo písm. c), a to v rozsahu podľa odsekov 5 a 8.

Podľa § 257 ods. 5 Tr. por., ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Podľa § 257 ods. 6 Tr. por., pred rozhodnutím súdu o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, ako aj pred rozhodnutím o prijatí vyhlásenia obžalovaného podľa odseku 4, súd zistí stanovisko prokurátora, poškodeného a zúčastnenej osoby, ak sú prítomní na hlavnom pojednávaní.

Podľa § 257 ods. 7 Tr. por., súd po vyhlásení obžalovaného podľa odseku 5 rozhodne uznesením, či toto vyhlásenie prijíma alebo neprijíma.

Podľa § 257 ods. 8 Tr. por., ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného podľa odseku 5 prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná, a vykoná dôkazy súvisiace s nepriznaným skutkom, výrokom o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia. To nevyklučuje možnosť výsluchu obžalovaného o účasti inej osoby na žalovanej trestnej činnosti.

Podľa § 306 ods. 1 Tr. por., opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie.

Podľa § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., ak tento zákon neustanovuje inak, rozsudok môže napadnúť obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe.

Ako vyplýva z predloženého spisového materiálu, obžalovaný bol na hlavnom pojednávaní konanom na súde I. stupňa dňa 08.11.2021, po prednesení obžaloby, poučený súdom I. stupňa podľa § 257 ods. 2, ods. 3, ods. 4 i ods. 5 Tr. por. Následne obžalovaný požiadal o možnosť porady s obhajcom a po tejto porade uviedol: „poučeniu som v plnom rozsahu porozumel a na dnešnom hlavnom pojednávaní chcem urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. a to, že sa zo skutkov, ktoré sú uvedené v obžalobe okresného prokurátora, cítim byť vinný“.

Súčasne na všetky položené otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Tr. por. odpovedal „áno“. Súd I. stupňa po zistení stanoviska prítomných procesných strán (prokurátora, poškodenej, opatrovníka malol. poškodenej) postupom podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku a vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku na hlavnom pojednávaní sa nevykoná a vykonajú sa len dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Za daného stavu odvolací súd konštatuje, že súd I. stupňa v konaní, ktoré predchádzalo prijatiu vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. postupoval podľa príslušných zákonných ustanovení, obžalovaného náležite poučil a súčasne dodržal všetky jeho práva.

Prijatím vyhlásenia o vine obžalovaného nadobudol výrok o vine právoplatnosť, a to v rozsahu oboch skutkov, pre ktoré bola podaná obžaloba, preto v danom rozsahu nemožno obžalovaným napádať výrok o vine urobený na podklade takéhoto vyhlásenia ani odvolaním ani dovolaním, okrem dovolacieho dôvodu, ak by závažným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. O tomto bol obžalovaný, pred samotným jeho vyhlásením, náležite poučený.

Pokiaľ obžalovaný na hlavnom pojednávaní po vyhlásení napadnutého rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku prehlásil, že sa výslovne vzdáva práva podať odvolanie a nesúhlasí, aby odvolanie v jeho prospech podali osoby na to oprávnené, a následne po predložení veci odvolaciemu súdu podal odvolanie proti napadnutému rozsudku, je potrebné uviesť, že v prvom rade je povinnosťou odvolacieho súdu skúmať prípustnosť odvolania podľa § 306 ods. 1, § 307 ods. 1 Tr. por.

Keďže ustanovenie § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por. vylučuje podanie odvolania obžalovaným proti výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, neprichádzalo do úvahy preskúmanie napadnutého rozsudku odvolacím súdom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na podklade odvolania obžalovaného, ale bolo potrebné jeho odvolanie bez jeho vecného preskúmania zamietnuť z formálnych dôvodov podľa § 316 ods. 1 Tr. por., pretože bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou - prokurátorkou, nezistiac dôvody na postup vyplývajúci z § 316 Tr. por., preskúmal podľa § 317 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľka podala odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Prihliadal i na chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a dospel k záveru, že odvolanie prokurátorky je dôvodné.

Odvolací súd postupom podľa citovaného ustanovenia zistil, že v konaní predchádzajúcom napadnutého rozsudku súd I. stupňa

- pri prejednávaní danej veci sa nedopustil takých pochybení, ktoré by mali charakter podstatných chýb konania v zmysle § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por., ani ktoré by odôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 Tr. por.,

- vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vyjmúc dokazovanie ohľadne výroku o vine, s poukazom na prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine, za rešpektovania všetkých procesných práv obžalovaného a v súlade s tými zásadami kontradiktórneho procesu, ktoré boli prebraté do Trestného poriadku,

- v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol dostatočné právne úvahy, ktorými sa riadil pri hodnotení dôkazov, zistení a ustálení skutkového stavu, právnej kvalifikácie žalovaných skutkov a náhrady škody.

Súd I. stupňa správne zistil, že vykonané dôkazy spoľahlivo preukazujú skutkové zistenia uvedené v skutkovej vete výroku o vine i spáchanie oboch skutkov obžalovaným, ktorý nimi naplnil všetky formálne znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák.

Na rozdiel od právneho posúdenia oboch skutkov prokurátorkou v podanej obžalobe a následne i súdom I. stupňa vo výroku o vine napadnutého rozsudku, podľa názoru odvolacieho súdu obžalovaný svojim protiprávnym konaním naplnil nielen osobitný kvalifikačný znak podľa § 138 písm. b) Tr. zák. - po dlhší čas, ale súčasne i podľa § 138 písm. d) Tr. zák. - násilím, hrozbou bezprostredného násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy. Keďže výrok o vine napadnutého rozsudku nadobudol právoplatnosť v dôsledku prijatého vyhlásenia o vine obžalovaného, uvedené pochybenie nebolo možné zo strany odvolacieho súdu napraviť.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák., pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Odvolací súd zistil, že súd I. stupňa pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu správne zistil u obžalovaného príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák. - spáchal viac trestných činov a dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák. - viedol pred spáchaním trestného činu riadny život a priznal sa k spáchaniu trestného činu trestný čin úprimne oľutoval.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky prokurátorky vo vzťahu k prihladnutiu na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., je potrebné uviesť, že obžalovaný sa dopustil priestupkov, ktoré má evidované v centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov v období rokov 2018-2021, teda počas páchania prejednávanej trestnej činnosti, v období rokov 2007-2021, nie pred spáchaním trestného činu, preto súd I. stupňa nepochybil, keď za stavu, že o spôsobe života obžalovaného neboli zistené žiadne iné negatívne poznatky, prihladol u neho na poľahčujúcu okolnosť, že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život.

Dôvodné však boli odvolacie námietky prokurátorky vo vzťahu k poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. - napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, na ktorú súd I. stupňa prihladol. Ako vyplýva z predloženého spisového materiálu, obžalovaný počas celého trestného stíhania, až do momentu konania hlavného pojednávania, na ktorom urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., spáchanie oboch skutkov kladených mu za vinu popieral a teda nevyvinul žiadnu aktívnu účasť pri objasňovaní svojej trestnej činnosti. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacími námietkami prokurátorky, ktorými poukazovala na to, že priznanie sa ku skutkom bolo obžalovanému zohľadnené už prihladnutím na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák.

Právne úvahy súdu I. stupňa, ktorými odôvodňoval napomáhanie pri objasňovaní trestných činov obžalovaným tým, že nebolo potrebné vykonávať rozsiahle dokazovanie na hlavnom pojednávaní, nie sú v súlade so zjednocujúcim stanoviskom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 44/2017 v otázke nemožnosti priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznání viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Tr. por., pretože samotné priznanie sa obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Tr. zák., ale je zohľadnené v poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák., ako tomu bolo v predmetnej veci.

Na podklade odvolania prokurátorky v neprospech obžalovaného sa odvolací súd nestotožnil s aplikáciou mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. súdom I. stupňa, v dôsledku ktorého uložil obžalovanému trest odňatia slobody pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu 7 rokov - 15 rokov, v konečnej výmere 6 rokov.

Právne úvahy súdu I. stupňa v tomto smere sú nedostatočné i zmatečné, keďže v odôvodnení napadnutého rozsudku na strane 7 poukazoval na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. Tpj 55/2016 vo vzťahu k aplikácii mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. v konaní o dohode o vine a treste aj u obžalovaného, ktorý uznal vinu podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Tr. por., avšak z napadnutého výroku o treste vyplýva, že súd I. stupňa takto nepostupoval, ale aplikoval ustanovenie § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák.

K mimoriadnemu zníženiu trestu v aplikačnej praxi dochádza v prípadoch, keď u konkrétneho páchatel'a sú zistené také okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a, na podklade ktorých by použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom bolo pre neho neprimerane prísne a súčasne na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Pokiaľ ide o osobu páchatel'a, túto treba hodnotiť vo všetkých súvislostiach, a to negatívny i pozitívny význam jeho osoby pre hodnotenie závažnosti činu pre spoločnosť, ktoré vyplýva z jeho správania v spoločnosti. Nemožno obísť možnosti jeho nápravy z hľadiska určenia prognózy jeho budúceho vývoja správania, na základe objasnenia jeho osobných vlastností v ich spojitosti so spáchaným trestným činom. Pomermi páchatel'a, ktoré sa týkajú hodnotenia jeho osoby, treba rozumieť aktuálne rodinné a osobné pomery, ktoré existujú v čase rozhodovania o treste, napr. jeho majetkové pomery, zdravotný stav jeho rodiny, starostlivosť o mnohopočetnú rodinu a pod.

Použitie mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia súd I. stupňa odôvodnil tým, že obžalovaný sa nemohol dopúšťať protiprávneho konania každodenne, resp. sústavne, ale len počas víkendov, po požití alkoholu, ktorý požívala aj poškodená, ktorá zanedbávala starostlivosť o deti, opustila ich spoločnú domácnosť, čo bolo zrejme príčinou konania obžalovaného. Súčasne prihladol na následok konania obžalovaného, kde u poškodenej Evy K. neboli zistené znaky svedčiace o prežitej traumatizácii alebo ťažké príkorie a u malol. V.G. neboli zistené prejavy týraného dieťaťa.

Súd I. stupňa nedostatočne prihliadol na osobu obžalovaného i na spôsob spáchania trestného činu, a to časové obdobie, v ktorom sa obžalovaný dopúšťal protiprávneho konania, od roku 2007 až do svojho zadržania dňa 27.03.2021, t.j. 14 rokov, s výnimkou obdobia, kedy žil v spoločnej domácnosti s poškodenou i s jej rodičmi a keď bol pracovne mimo miesta bydliska.

Tiež nebola dostatočne zohľadnená rozmanitosť foriem protiprávneho konania obžalovaného voči poškodenej Eve K., keď pod vplyvom alkoholu tejto dával zauchá, udieral ju tvorenou dlaňou do tváre, ťahal ju za vlasy, nadával jej, ponižoval ju, vyhrážal sa jej zabitím i tým, že jej vezme spoločné deti. Bránil jej kontaktovať sa s rodinou, raz - dva razy za týždeň ju bil intenzívne päšťami po celom tele, kopal do nej, zlomil jej nos, prsty na rukách i rebrá, lámal jej nechty, rozbil jej sklenenú fľašu o hlavu, hádzal do nej rôzne predmety a keď sa rozhodla opustiť spoločnú domácnosť, zbil ju i na ulici. Pod hrozbami bitky ju nútil piť alkohol, bránil jej spať a fyzicky ju pritom napádal, spôsobil jej modriny po celom tele, opuchnutú tvár, obavy o svoj život, zdravie i život a zdravie svojich detí, pričom v dôsledku konania obžalovaného trpela psychickou nepohodou, nespavosťou, únavou, nervozitou, výčitkami, pocitmi úzkosti, zúfalstva, napätia, bezbrannosti a dňa 27.03.2021 ju fyzicky napadol a spôsobil jej zranenia opísané v bode 1) napadnutého rozsudku.

Zároveň súd I. stupňa adekvátne nezohľadnil skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil protiprávneho konania voči dvom obzvlášť zraniteľným obetiam, vrátane maloletého dieťaťa od jeho veku cca 8 rokov od roku 2012 až do svojho zadržania dňa 27.03.2021, a to spravidla, keď nebola doma matka malol. poškodenej, kedy malol. poškodenú V.G. bil po tele, ťahal za vlasy takou silou, až jej ich vytrhol, kričal na ňu, strkal do nej, posielal ju do obchodu v čase, kedy bol tento zatvorený, chytal ju za uši a dvíhal ju do vzduchu. Malol. bola opakovane svedkom, ako obžalovaný fyzicky napádal jej matku - poškodenú, spôsobil jej zranenia - modriny, podliatiny, pričom prežívala obavy o život a zdravie seba i svojej matky, pociťovala krivdu a trpela tým, že ju obžalovaný nemá rád.

I keď súd I. stupňa podrobne poukázal na strane 4 napadnutého rozsudku na závery znaleckého posudku z odboru psychológia ohľadne hodnotenia osobnosti obžalovaného a možnosti jeho nápravy a prevýchovy, tieto nevyhodnotil v súlade s kritériami § 34 ods. 4 Tr. zák.

Za daného stavu preto neboli splnené zákonné podmienky pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody u obžalovaného pod zákonom stanovenú sadzbu 7 rokov až 15 rokov, pretože vzhľadom na pomery obžalovaného ani na zistené okolnosti prípadu nemožno konštatovať, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti a by postačoval aj trest kratšieho trvania.

Na tomto základe odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v napadnutom výroku o treste podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), ods. 2 Tr. por., pre chyby v napadnutých výrokoch a preto, že sa súd I. stupňa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, v dôsledku čoho boli porušené aj už vyššie ustanovenia Trestného zákona.

Odvolací súd postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám tak, že obžalovanému uložil úhrnný trest odňatia slobody podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. pri zistení poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák., priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák., postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., vychádzajúc zo základnej trestnej sadzby 7 rokov až 15 rokov, pri prevažujúcom pomere poľahčujúcich okolností podľa § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., v rámci upravenej trestnej sadzby 7 rokov až 12 rokov 4 mesiace, v konečnej výmere 8 rokov, teda pri spodnej hranici upravenej sadzby.

Na výkon trestu odňatia slobody odvolací súd obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, pretože v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody (§ 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák.).

Takto uložený trest je trestom spôsobilým plniť tak resocializačný ako aj jeho individuálne a generálno-preventívny účel.

V ostatných častiach zostáva napadnutý rozsudok nezmenený.

Výroky tohto rozsudku boli prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný
riadny opravný prostriedok.
(§ 306 ods. 1 Tr. por.)